

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Τράπεζες: Αρχές Ιανουαρίου έρχεται ο «Ηρακλής 3» - Πού θα κινηθούν οι κρατικές εγγυήσεις

Μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου αναμένεται το «πράσινο φως» από τις Βρυξέλλες και ειδικότερα από την DGComp για τον «Ηρακλή 3», το νέο πρόγραμμα παροχής κρατικών εγγυήσεων για τιτλοποιήσεις «κόκκινων» δανείων. Ο «Ηρακλής 3» έρχεται σε μια εποχή που οι τράπεζες μπαινουν στην τελική ευθεία:

για την επιστροφή στην κανονικότητα σε ότι αφορά στις συστημικές τράπεζες και

εξυγίανσης σε ότι αφορά τις δύο μη συστημικές, την Attica Bank και την Παγκρήτια που βρίσκονται σε φάση συνένωσης, εντός του 2024 και ιδανικά πριν το τέλος του α' δμήνου.

Εκκίνηση τον Ιανουάριο

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, αυτό το τρίτο και τελευταίο πρόγραμμα «Ηρακλής» που θα έχει διάρκεια μέχρι το τέλος του 2024, αναμένεται να τεθεί σε ισχύ τις πρώτες μέρες της νέας χρονιάς. Σε κάθε περίπτωση, όλα θα εξαρτηθούν από το «καλεντάρι» της Βουλής, με την κυβέρνηση ωστόσο να προσανατολίζεται στην κατάθεση τροπολογίας στο χρηματοπιστωτικό νομοσχέδιο (servicers, βελτιώσεις στον εξωδικαστικό κλπ) και όχι στην κατάθεση ξεχωριστού, αυτοτελούς νομοσχεδίου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι και το χρηματοπιστωτικό νομοσχέδιο πάει λίγο παρακάτω.

Στα 3 δισ. οι κρατικές εγγυήσεις

Σε ότι αφορά στο ύψος των κρατικών εγγυήσεων εκτιμάται ότι δεν θα ξεπεράσει τα 3 δισ ευρώ, καθώς εκτιμάται ότι είναι υπεραρκετές για να καλυφθεί η «ζήτηση», όπως τουλάχιστον έχει αποτυπωθεί μέχρι σήμερα. Υπενθυμίζεται ότι στα δύο προηγούμενα προγράμματα (Ηρακλής I και II) το ύψος των κρατικών εγγυήσεων ανήλθε σε 18,7 δισ ευρώ για συνολικές τιτλοποιήσεις 48 δισ ευρώ.

Οι έτοιμες τιτλοποιήσεις

Ο νέος Ηρακλής είναι ουσιαστικά μια επικαιροποιημένη - λόγω των νέων απαιτήσεων της Eurostat - «αντιγραφή» των προηγούμενων προγραμμάτων (Ηρακλής I και II) που σημαίνει ότι δεν θα υπάρξουν καθυστερήσεις μεταξύ Αθήνας - Βρυξελλών, υπουργείου Οικονομικών και άμεσα ενδιαφερόμενων που ήδη από το καλοκαίρι και τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης γνωρίζουν ότι ο «Ηρακλής 3» είναι προ των πυλών και προετοιμάζονται ώστε να ενταχθούν στο πρόγραμμα.

Ειδικότερα, οι τρεις τιτλοποιήσεις των συστημικών που είναι έτοιμες από καιρό και δεν πρόλαβαν να «μπουν» στον Ηρακλή 2, εκτιμάται ότι θα απορροφήσουν εγγυήσεις της τάξης του 1 δισ ευρώ.

Πρόκειται για τις τιτλοποιήσεις Frontier II της Εθνικής Τράπεζας ύψους 1 δισ ευρώ και Sunrise III της Τράπεζας Πειραιώς, ύψους 508 εκατ. ευρώ ενώ αναμένεται να ενταχθεί και η κοινή συναλλαγή των τεσσάρων συστημικών τραπεζών, η «Solar» ύψους 1,2 δισ ευρώ που βγήκε από τον «πάγο» μετά και την υπογραφή της δεσμευτικής συμφωνίας με την Waterwheel Capital για την πώληση του 95% των mezzanine notes και του 95% των junior notes που θα εκδοθούν στο πλαίσιο ταυτόχρονης τιτλοποίησης από τις Τράπεζες, οι οποίες θα διακρατήσουν το 100% των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior notes) καθώς και το 5% των mezzanine και των junior notes.

Η συμμετοχή Attica Bank και Παγκρήτιας

Τα υπόλοιπα 1-1,5 δισ ευρώ των εγγυήσεων του «Ηρακλή III» αρκούν - όπως εκτιμάται - για να καλύψουν τις τιτλοποιήσεις της Attica Bank και της Παγκρήτιας που ετοιμάζονται για «γάμο» και τη δημιουργία του 5ου τραπεζικού πόλου. Η τελευταία έχει κάνει λόγο για τιτλοποίηση ύψους 300 εκατ. ευρώ καθώς για τα υπόλοιπα 700 εκατ. ευρώ «κόκκινων» δανείων προβλέπεται η διαχείριση τους με άλλα εργαλεία ενώ η Attica Bank θέλει μέσω των τιτλοποιήσεων και της ένταξης στον «Ηρακλή 3» πετύχει μονοψήφιο ποσοστό «κόκκινων» δανείων (σήμερα είναι ο δείκτης NPEs είναι κοντά στο 60%) ακολουθώντας τις συστημικές τράπεζες.

Υπενθυμίζεται ότι το κοινό business plan των δύο τραπεζών με σύμβουλο τον Oliver Wyman, αναμένεται να είναι έτοιμο προς κατάθεση στην Τράπεζα της Ελλάδος τον προσεχή Φεβρουάριο, ώστε να «δείξει» το ύψος των κεφαλαιακών αναγκών του νέου ομίλου που θα έχει assets περί τα 5 δισ ευρώ.

Πηγή: Ημερησία

Εθνική Τράπεζα: Οργανικά κέρδη 855 εκατ. στο 9μηνο - Στο 3,6% ο δείκτης MEA

Τα οργανικά κέρδη μετά φόρων ανήλθαν σε €0,9 δισ. το εννεάμηνο 2023, αντανakλώντας τη θετική δυναμική των καθαρών εσόδων από τόκους, γνωστοποίησε με ανακοίνωσή της η Εθνική Τράπεζα.

Συγκεκριμένα στα αποτελέσματα του 9μήνου καταγράφει:

Η ανοδική τάση των καθαρών εσόδων από τόκους διατηρήθηκε σε +73% σε ετήσια βάση και +6% σε τριμηνιαία βάση και αποτυπώνει τη συνεχιζόμενη αύξηση των βασικών επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) που ευνοεί τα έσοδα από τόκους δανείων, απορροφώντας το υψηλότερο κόστος καταθέσεων και χρηματοδότησης της Τράπεζας. Ως αποτέλεσμα, το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο παρέμεινε σε ανοδική τροχιά, ανερχόμενο σε 322μ.β. το Γ' τρίμηνο 2023

Η αύξηση των καθαρών εσόδων από προμήθειες διαμορφώθηκε σε +4% σε τριμηνιαία βάση και αντανakλά τους ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης στις προμήθειες Λιανικής και Εταιρικής Τραπεζικής, με αιχμή του δόρατος τις κάρτες, τη χρηματοδότηση εμπορικών συναλλαγών (trade finance), τα συνδυαστικά πακέτα καταθετικών προϊόντων, καθώς και τα επενδυτικά προϊόντα. Σε συγκρίσιμη βάση, αναπροσαρμόζοντας για την αποεπένδυση της δραστηριότητας αποδοχής καρτών, τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αυξήθηκαν κατά 15% ετησίως

Η συντηρητική διαχείριση των λειτουργικών δαπανών συνεχίστηκε, με τις δαπάνες προσωπικού και τα γενικά και διοικητικά έξοδα να αυξάνονται μόλις κατά +1% σε ετήσια βάση, απορροφώντας τις πληθωριστικές πιέσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες αποσβέσεις, ως αποτέλεσμα του φιλόδοξου -και μοναδικού για τα δεδομένα της Ελλάδας- στρατηγικού σχεδίου επενδύσεων της Τράπεζας στον τομέα της πληροφορικής, οι συνολικές λειτουργικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά +3% σε ετήσια βάση

Το κόστος πιστωτικού κινδύνου διαμορφώθηκε στις 66μ.β.1 το Εννεάμηνο 2023 έναντι στόχου περί των 80μ.β. που έχουμε θέσει για το 2023, αντανakλώντας το ευνοϊκό μακροοικονομικό περιβάλλον

Η απόδοση ιδίων κεφαλαίων (core RoTE) ενισχύθηκε περαιτέρω, ανερχόμενη σε 20,8% το Γ' τρίμηνο 2023 (17,8% το Εννεάμηνο 2023)

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ελλάδα ενισχύθηκαν κατά €0,6 δισ. σε τριμηνιαία βάση σε €28.0 δισ., με τις εκταμιεύσεις³ να αγγίζουν σχεδόν τα €2 δισ. το Γ' τρίμηνο 2023

Οι εκταμιεύσεις ενισχύθηκαν κατά 40% σε τριμηνιαία βάση σε €1,9 δισ. το Γ' τρίμηνο 2023, προερχόμενες κυρίως από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τη ναυτιλία και τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων (project finance)

Η ανάκαμψη των εκταμιεύσεων οφείλεται κυρίως στην Εταιρική Τραπεζική, με την τάση στη Λιανική Τραπεζική να βαίνει βελτιούμενη.

Η δυναμική στις εκταμιεύσεις Εταιρικής Τραπεζικής κατά το Γ' τρίμηνο 2023 συνεχίζεται και στο Δ' τρίμηνο

Οι εγχώριες καταθέσεις παρέμειναν σε ανοδική τροχιά, σημειώνοντας αύξηση ύψους €1,1 δισ. από την αρχή του έτους, η οποία αποδίδεται κυρίως στους πελάτες Λιανικής, παρά τις αυξημένες αναλήψεις από πελάτες Εταιρικής Τραπεζικής στην αρχή του έτους για την αποπληρωμή δανείων

Αφαιρουμένου του υπολοίπου του Προγράμματος Συναλλαγών Μακροχρόνιας Αναχρηματοδότησης (TLTRO III) ύψους €1,85 δισ. και λαμβάνοντας υπόψη τη θέση της ΕΤΕ στη διατραπεζική αγορά ως καθαρός δανειστής, η πλεονάζουσα ρευστότητα της Τράπεζας ενισχύθηκε περαιτέρω σε €7,4 δισ., υπογραμμίζοντας το ισχυρό προφίλ ρευστότητας της ΕΤΕ

Στην Ελλάδα, ο δείκτης MEA διαμορφώθηκε σε 3,6%, με τον δείκτη κάλυψης MEA από σωρευμένες προβλέψεις να ανέρχεται σε ~94%

Οι καθαρές ροές MEA ύψους μόλις €150 εκατ. από την αρχή του έτους παραμένουν πολύ χαμηλότερες των εκτιμήσεών μας για το σύνολο του έτους

Στην Ελλάδα, τα MEA διαμορφώθηκαν σε €1,1 δισ. το Γ' τρίμηνο 2023, μειωμένα κατά €0,6 δισ.4 σε τριμηνιαία βάση, αντανakλώντας την περαιτέρω εξυγίανση του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας μέσω συναλλαγών

Ο δείκτης MEA διαμορφώθηκε σε 3,6% στην Ελλάδα (3,7% σε επίπεδο Ομίλου), μειωμένος κατά ~170μ.β. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και ~230μ.β. σε ετήσια βάση

Ο εγχώριος δείκτης κάλυψης MEA από σωρευμένες προβλέψεις ενισχύθηκε περαιτέρω στο υψηλό επίπεδο του ~94% (δείκτης κάλυψης δανείων Σταδίου 3 στο 55%), με τον δείκτη των δανείων Σταδίου 2 να μειώνεται σε 10,7% και τον αντίστοιχο δείκτη κάλυψης από σωρευμένες προβλέψεις να διαμορφώνεται σε 7,1%, επίσης στα υψηλότερα επίπεδα του κλάδου

Ο δείκτης CET15 ανήλθε σε 17,9%, με το Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας⁵ να διαμορφώνεται σε 20,3%

Συνέχεια...

Ο δείκτης CET15 αυξήθηκε κατά ~60μ.β. σε τριμηνιαία βάση, ανερχόμενος σε 17,9% το Γ' τρίμηνο 2023, ως αποτέλεσμα της ισχυρής οργανικής κερδοφορίας. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας5 διαμορφώθηκε σε 20,3%, αυξημένος κατά ~200μ.β. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Μετά την επιτυχή έκδοση ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier II) ύψους €0,5 δισ. το Σεπτέμβριο 2023, ο δείκτης MREL του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 24,5%, υπερβαίνοντας την ελάχιστη απαίτηση MREL του Ιανουαρίου του 2024 ύψους 22,7% κατά ~180μ.β.

Η μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της ΕΤΕ αναβαθμίστηκε κατά 2 βαθμίδες σε 'Ba1' από τον αξιολογικό οίκο Moody's και σε 'BB' από τον οίκο Fitch τον Σεπτέμβριο 2023, αντανakλώντας τις ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες, καθώς και τη σημαντική βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και της κερδοφορίας της Τράπεζας

Το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων μας, καθώς και τη βελτίωση του εμπορικού και λειτουργικού μας μοντέλου

Το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού συνιστά βασικό συγκριτικό πλεονέκτημα για την Τράπεζα, συντελώντας στη ταχεία μετατροπή της ΕΤΕ σε έναν πιο εύελικο και αποδοτικό οργανισμό, ενισχύοντας τη δημιουργία εσόδων μέσω της βελτιστοποίησης του μοντέλου εξυπηρέτησης, της ενίσχυσης σταυροειδών πωλήσεων (cross-selling), της σύναψης στρατηγικών συνεργασιών, καθώς και της δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών για επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, προωθεί την αναβάθμιση των τεχνολογικών υποδομών της Τράπεζας, επικεντρώνοντας στην Ψηφιακή Τραπεζική, αλλά και την αντικατάσταση του συστήματος Βασικών Τραπεζικών Εργασιών (Core Banking System) της Τράπεζας που βρίσκεται σε εξέλιξη

Παρέχουμε κορυφαίες υπηρεσίες Ψηφιακής Τραπεζικής στην Ελλάδα, γεγονός που επιβεβαιώνουν τα ηγετικά μερίδια αγοράς μας στους μηνιαίους ενεργούς χρήστες (κινητά: 32%, διαδίκτυο: 25%) και τις ψηφιακές πωλήσεις (κάρτες: 55%, καταναλωτικά δάνεια: 34%, ασφάλειες: 52%). Οι πωλήσεις μέσω ψηφιακών καναλιών αυξήθηκαν σε 1,1 εκατ. το Γ' τρίμηνο 2023 από 0,7 εκατ. το Γ' τρίμηνο 2022

Ενσωματώνουμε θέματα ESG στη στρατηγική, το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, τη διακυβέρνηση, τα δεδομένα και τα συστήματά μας, διατηρώντας ηγετική θέση στην αγορά για τη χρηματοδότηση βιώσιμης ενέργειας και στηρίζοντας την πράσινη μετάβαση επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Είμαστε, επίσης, πρωτοπόροι στη δημοσιοποίηση της μέτρησης των χρηματοδοτούμενων εκπομπών κατά PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials), καθώς και στη δέσμευση σε στόχους μείωσης χρηματοδοτούμενων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2030 για 6 τομείς/χαρτοφυλάκια ενδιαφέροντος NZBA (Net-Zero Banking Alliance).

Παύλος Μυλωνάς: Ιδιαίτερα θετική η οικονομική συγκυρία για την Ελλάδα

Ο διευθύνων σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας, Παύλος Μυλωνάς τόνισε: «Η παρούσα οικονομική συγκυρία στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα θετική. Η οικονομική δραστηριότητα παραμένει ισχυρή, παρά την επιβράδυνση -- εξαιτίας της σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής -- στην Ευρωζώνη, τον βασικό εμπορικό εταίρο της χώρας, αλλά και τις αρνητικές επιπτώσεις από τις πλημμύρες στην κεντρική Ελλάδα. Οι πρόσφατες αναβαθμίσεις της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα συνιστούν αναγνώριση των προσπαθειών που έχουν καταβληθεί για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, τη σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή, καθώς και την πολιτική δέσμευση για τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων. Αυτή η θετική συγκυρία προσελκύει τόσο εγχώριες όσο και ξένες επενδύσεις.

Μέσα σε αυτό το ευνοϊκό περιβάλλον, σε συνδυασμό με το συνεχιζόμενο πρόγραμμα μετασχηματισμού της και επωφελούμενη από τα εγγενή συγκριτικά πλεονεκτήματά της, η Εθνική ξεχώρισε. Το Γ' τρίμηνο 2023, η Τράπεζα συνέχισε να καταγράφει εντυπωσιακά αποτελέσματα, σημειώνοντας υψηλές επιδόσεις σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων της, με αφετηρία τον ισχυρό ισολογισμό της. Η διατήρηση της ανοδικής τάσης των οργανικών εσόδων συνδύαστηκε με την λιτή διαχείριση των λειτουργικών δαπανών και τη σημαντική βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Με τα αποτελέσματα να βελτιώνονται σημαντικά σε κάθε τρίμηνο του 2023, τα οργανικά κέρδη μετά από φόρους αυξήθηκαν στα €0,9 δισ. το εννεάμηνο, με το δείκτη απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (core RoTE) να ανέρχεται σε 18%.

Η ισχυρή κερδοφορία είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική ενίσχυση των κεφαλαιακών δεικτών, οι οποίοι αυξήθηκαν κατά 60μ.β σε τριμηνιαία βάση και 220μ.β. από την αρχή του έτους, οδηγώντας τον δείκτη CET1 κοντά στο 18% και τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας άνω του 20%. Το πλεόνασμα κεφαλαίου προσφέρει στην Τράπεζα σημαντική στρατηγική ευελιξία, συμπεριλαμβανομένης της μελλοντικής διανομής κεφαλαίου στους μετόχους.

Τα σημαντικά πλεονεκτήματα του ισολογισμού μας εξακολουθούν να μας διαφοροποιούν. Παρά την ταχεία αύξηση των επιτοκίων, η πιστωτική επέκταση παρέμεινε υγιής, σημειώνοντας αύξηση κατά 5% σε ετήσια βάση, αντανakλώντας την ισχυρή ζήτηση επιχειρηματικών δανείων. Επιπλέον, η Τράπεζα δεν αντιμετώπισε καθαρές εισροές Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων κατά το 3ο τρίμηνο, ενώ συμπεριλαμβανομένης της τελευταίας συναλλαγής μας, ο δείκτης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων στην Ελλάδα μειώθηκε στο 3,6% και σε €1 δισ. περίπου, ή €0,1 δισ. μετά από προβλέψεις. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι η ρευστότητα της Τράπεζας, βασισμένη στη σταθερή καταθετική βάση, παρέμεινε ισχυρή, με την πλεονάζουσα ρευστότητα να αυξάνεται περαιτέρω.

Η Τράπεζα σκοπεύει να αξιοποιήσει αυτή την ευνοϊκή συγκυρία για να επιταχύνει τον Μετασχηματισμό της. Βασική επιδίωξη είναι η ολοκλήρωση της επιτυχημένης στρατηγικής μας στον τομέα της Ψηφιακής Τραπεζικής και των συστημάτων Πληροφορικής. Μέσω αυτής, η Τράπεζα έχει διευρύνει σημαντικά τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των πελατών της. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με την ισχυρή πελατειακή μας βάση, η οποία αντικατοπτρίζει την εμπιστοσύνη των πελατών, την οποία έχει κερδίσει η Εθνική με την πάροδο δεκαετιών, αποτελούν σημαντικά εφόδια για το μέλλον, διασφαλίζοντας ότι θα παραμείνουμε η Τράπεζα Πρώτης Επιλογής.»

Schroders: Ο στασιμοπληθωρισμός επιστρέφει

Τον αντίκτυπο που θα έχει στην παγκόσμια οικονομία η αναζωπύρωση της γεωπολιτικής έντασης στη Μέση Ανατολή, αξιολογεί ο David Rees, οικονομολόγος της Schroders για τις αναδυόμενες αγορές.

Η ανάφλεξη μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνης έχει προκαλέσει αναταραχές όχι μόνο σε γεωπολιτικό, αλλά και οικονομικό επίπεδο καθώς έχει επαναφέρει στο προσκήνιο φόβους για αύξηση των τιμών ενέργειας και του πετρελαίου, λόγω των συχνών διακοπών της εφοδιαστικής αλυσίδας, οι οποίες λαμβάνουν χώρα στην περιοχή όπου μαίνεται η σύγκρουση. Στο παρελθόν, οι εντάσεις στην περιοχή είχαν οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των τιμών του πετρελαίου: το πιο τρανταχτό παράδειγμα ήταν κατά τη δεκαετία του 1970 όπου καταγράφηκε αύξηση της τάξης του 400%.

Ο κίνδυνος του στασιμοπληθωρισμού

Σύμφωνα με την ανάλυση του David Rees, είναι πολύ πιθανό η αύξηση των τιμών ενέργειας και πετρελαίου σε συνδυασμό με τους υψηλούς πληθωριστικούς ρυθμούς που επικρατούν παγκοσμίως, να δρομολογήσουν αύξηση των επιτοκίων από την πλευρά των τραπεζών. Όμως, η άνοδος των επιτοκίων είναι «δίκικοπο μαχαίρι» καθώς – ενώ επιτυγχάνει τον στόχο της συγκράτησης των τιμών – από την άλλη συντελεί στην αύξηση των πληθωριστικών τιμών.

Στην περίπτωση έκρηξης των πληθωριστικών πιέσεων, οι κεντρικές τράπεζες θα προχωρήσουν σε αυστηρή νομισματική πολιτική μέσα από την δραστική μείωση των επιτοκίων, γεγονός όμως που πρόκειται να επιφέρει σημαντικό κόστος στον ρυθμούς ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας.

Ξανά στο προσκήνιο οι φόβοι για αύξηση των τιμών ενέργειας και πετρελαίου

Συνεπώς, η εφαρμογή αυστηρότερης νομισματικής πολιτικής από τις κεντρικές τράπεζες και η πίεση που θα επέλθει στις εθνικές οικονομίες από τις υψηλότερες τιμές των εμπορευμάτων, πρόκειται να οδηγήσει σε επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης, δημιουργώντας συνθήκες στασιμοπληθωρισμού.

Οι συνθήκες που συνήθως υπάρχουν σε μια οικονομία που βιώνει στασιμοπληθωρισμό περιλαμβάνουν αύξηση των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών όπως και των επιτοκίων, σχετικά υψηλή ανεργία και αργή έως μηδενική οικονομική ανάπτυξη.

Η διατήρηση των υψηλών πληθωριστικών πιέσεων σε συνδυασμό με τον εγκλωβισμό των εθνικών οικονομιών, σε συνθήκες στασιμοπληθωρισμού είναι πολύ πιθανό να αντιστρέψουν τις θετικές εξελίξεις που έχουν συμβεί το τελευταίο τρίμηνο στην παγκόσμια οικονομία, όπως το ιστορικά χαμηλό επίπεδο που βρίσκεται ο δείκτης της ανεργίας στην Ευρωζώνη.

Ο κίνδυνος από τις υψηλές τιμές του πετρελαίου

Ωστόσο, σύμφωνα με τον David Rees, ο κίνδυνος για πιθανή έκρηξη του πληθωρισμού από την συνεχιζόμενη άνοδο των τιμών της ενέργειας δεν πρέπει να υπερτιμηθεί από τις εθνικές κυβερνήσεις και τους παγκόσμιους οργανισμούς.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με ανάλυση της ομάδας της Schroders οι τιμές της ενέργειας αντιπροσωπεύουν μόνο το 1,7% του Συγκριτικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Consumer Price Index), πράγμα που σημαίνει ότι ο άμεσος αντίκτυπος των υψηλών τιμών του πετρελαίου στον υποκείμενο πληθωρισμό θα ήταν ελάχιστος.

Ο Συγκριτικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (CPI) είναι ένας σημαντικός οικονομικός δείκτης που χρησιμοποιείται από τους υπεύθυνους χάραξης οικονομικών πολιτικών, όπως τον καθορισμό των επιτοκίων και την αξιολόγηση της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και την αύξηση των μισθών και προσαρμογών των συντάξεων στις ευρύτερες δημοσιονομικές συνθήκες.

«Φρένο» Στουρνάρα σε νέες παροχές – «Βλέπει» μείωση επιτοκίων από τα μέσα του 2024

«Φρένο» στα σενάρια για παροχές προσπάθησε να βάλει ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, κατά τη διάρκεια συνέντευξης που έδωσε στο συνέδριο «Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΤΑ VII: Ασυμμετρίες και εθνική ατζέντα», που διοργανώνει ο Κύκλος Ιδεών, θέτοντας ουσιαστικά ζήτημα επανεξέτασης και των φοροαπαλλαγών. Παράλληλα, ο ίδιος εξέφρασε την προσωπική του άποψη, χωρίς να έχει συζητηθεί -όπως τόνισε- εντός της ΕΚΤ, περί της ανάγκης μείωσης των επιτοκίων από τα μέσα του 2024, εφόσον συντρέξουν κάποιες προϋποθέσεις.

Ο κ. Στουρνάρας αναφέρθηκε στο θέμα της φοροδιαφυγής, κάνοντας λόγο για τις φορολογικές δαπάνες στον προϋπολογισμό. Όπως σημείωσε με νόημα ο ίδιος, θα πρέπει να ικανοποιούν το κριτήριο ότι βοηθούν τους εύάλωτους, προσθέτοντας ότι θα πρέπει να υπάρξει επανεξέταση για το αν όντως κατευθύνονται προς τα εκεί. Σε αυτό το σημείο, ο διοικητής της ΤτΕ τόνισε την ανάγκη της Ελλάδας να διατηρεί «μαξιλαράκια», για πολλούς λόγους, όπως είναι οι γεωπολιτικές.

Να ξαναδούμε τις δαπάνες...

Όπως σημείωσε χαρακτηριστικά, «δεν είναι όλα παρανόμως αδήλωτα (σ.σ. τα εισοδήματα), χάρηκα που ο υπουργός Οικονομικών το είπε τελευταία. Για να δούμε λίγο τις λεγόμενες φορολογικές δαπάνες στον προϋπολογισμό, δηλαδή αυτά που η ίδια κυβέρνηση δίνει. Γιατί να τα δώσει; Ας τα αξιολογήσει πρώτα. Ικανοποιούν το κριτήριο ότι βοηθούν τους πλέον εύάλωτους;», προσθέτοντας ότι πρέπει να έχουν βοήθεια αλλά «να τα βάλουμε όλα σε έναν κορβανά, διότι θα χρειαστούμε έσοδα.

Η Ελλάδα έχει ανάγκες για επενδύσεις, για δημόσιες επενδύσεις. Έχει ανάγκες για μαξιλαράκια για να αντιμετωπίσει κρίσεις, γεωπολιτικές, κλιματικές». Μάλιστα, αναφέρθηκε και στο πολύ μεγάλο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι πρόκειται για το «δεύτερο μεγαλύτερο» των χωρών του ΟΟΣΑ, σημειώνοντας ωστόσο πως «Δε λέω ότι είναι επικίνδυνο διότι δεν προκαλείται από τον δημόσιο τομέα», κάνοντας μια αναδρομή στα διδύμα ελλείμματα της περιόδου της ελληνικής κρίσης κατά το 2010.

Ο κ. Στουρνάρας ανέφερε πως πρέπει «Να είμαστε λιγάκι προσεκτικοί», καθότι τα δημοσιονομικά σφίγγουν από 1/1/2024.

Ο διοικητής της ΤτΕ ανέφερε ότι η Ελλάδα «επέστρεψε από το χείλος του γκρεμού και αποτελεί πλέον διεθνές success story».

Ακόμη, επισήμανε ότι παρατηρούνται καθυστερήσεις σε αρκετούς τομείς, όπως αυτός της απονομής της Δικαιοσύνης. Ωστόσο, εξέφρασε την στήριξη του στον αρμόδιο υπουργό Γιώργο Φλωρίδη, υπογραμμίζοντας ότι «θα τα καταφέρει».

Συνέστησε δε τη συνέχιση της «ορθόδοξης δημοσιονομικής πολιτικής» προκειμένου η Ελλάδα να διπλασιάσει το 2024 το πρωτογενές του πλεονάσματος στο 2,1% του ΑΕΠ.

Επιτόκια

Αναφορικά με την πορεία των επιτοκίων, ο κ. Στουρνάρας την συσχέτισε με την αντίστοιχη του πληθωρισμού. Ο ίδιος προέβλεψε πως ο πληθωρισμός θα ξανανέβει για λίγο, εξαιτίας τεχνικών λόγων -όπως είπε- διότι θα σταματήσουν να υπάρχουν οι επιδοτήσεις. Ωστόσο, πρόσθεσε ότι θα ξαναπέσει στην πορεία. Ο κ. Στουρνάρας πρόσθεσε: «Αν στα μέσα του επόμενου χρόνου γύρω στον Αύγουστο, ο πληθωρισμός πέσει κάτω από το 3% σε μόνιμη βάση, τότε μπορεί να υπάρξει η σκέψη για μια μικρή μείωση στην αρχή.

Ο διοικητής της ΤτΕ είχε αναφερθεί στις 10 προηγούμενες αυξήσεις επιτοκίων που έγιναν στις συνεδριάσεις, με αποτέλεσμα το βασικό επιτόκιο του ευρώ να εκτοξευτεί από το -0,5% στο 4%. Μάλιστα, ο κεντρικός τραπεζίτης σημείωσε πως οι συνέπειες αυτού του φαινομένου «είναι ακόμη στην ουρά», ενισχύοντας τις όποιες ανησυχίες υπάρχουν για τις μετέπειτα εξελίξεις.

Το φαινόμενο χιονοστιβάδας για το χρέος

Από εκεί και πέρα, ο Γιάννης Στουρνάρας αναφέρθηκε και στο «φαινόμενο της χιονοστιβάδας» αναφορικά με τη μείωση του δημοσίου χρέους. Όπως είπε χαρακτηριστικά «Δεν έχουμε πρόβλημα με το χρέος», δίνοντας βάση σε 3 παραμέτρους του φαινομένου:

-Τη διαφορά του ονομαστικού ΑΕΠ (ανάπτυξη+πληθωρισμός) από το μέσο επιτόκιο αποπληρωμής χρέους (1,4%) του Δημοσίου, επισημαίνοντας ότι κατά την περίοδο της κρίσης η διαφορά αυτή ήταν αρνητική

-Την επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων

-Τα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις

Οι ελληνικές τράπεζες

Τέλος, αναφορικά με τις τράπεζες, ο ίδιος σημείωσε ότι είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένες παρόλο που το 50% των κεφαλαίων τους αποτελείται από αναβαλλόμενο φόρο και εξέφρασε την προσδοκία να εμφανιστούν και άλλοι στρατηγικοί επενδυτές (για Εθνική και Πειραιώς) εκτός από την Unicredit η οποία έχει εκφράσει ενδιαφέρον για την εξαγορά του 9% της Alpha Bank. Όπως είπε χαρακτηριστικό, αυτό το θεωρεί απαραίτητο προκειμένου να υπάρξει μοίρασμα του κινδύνου (risk sharing). Μάλιστα, ο κ. Στουρνάρας στηλίτευσε το γεγονός ότι «Μετά την κρίση δεν υπάρχει ακόμη κοινή ευρωπαϊκή εγγύηση καταθέσεων» για να καταλήξει σημειώνοντας «Δεν έχουμε κάνει πρόοδο. Η ΕΚΤ έχει βάλει μορσάτα το crisis management. Ιδού η Ρόδος.»